

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 31. januára 2020*

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Článok 259 ZFEÚ – Právomoc Súdneho dvora – Stanovenie spoločnej hranice medzi dvoma členskými štátmi – Hraničný spor medzi Chorvátskou republikou a Slovinskou republikou – Rozhodcovská zmluva – Rozhodcovské konanie – Oznámenie Chorvátskej republiky o jej rozhodnutí ukončiť zmluvu z dôvodu nezrovnalosti, ktorej sa podľa jej názoru dopustil člen rozhodcovského súdu – Rozhodcovský rozsudok vydaný rozhodcovským súdom – Údajné porušenie rozhodcovskej zmluvy a hranice určenej rozhodcovským rozsudkom Chorvátskou republikou – Zásada lojálnej spolupráce – Žiadosť o vyňatie dokumentu zo spisu – Ochrana právnych stanovísk“

Vo veci C-457/18,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 259 ZFEÚ, podaná 13. júla 2018,

Slovinská republika, v zastúpení: M. Menard, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci J.-M. Thouvenin, avocat,

žalobkyňa,

proti

Chorvátskej republike, v zastúpení: G. Vidović Mesarek, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci J. Stratford, QC,

žalovanej,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredsedníčka R. Silva de Lapuerta, predsedovia komôr J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, A. Prechal, S. Rodin, L. S. Rossi, I. Jarukaitis, sudcovia M. Ilešič, J. Malenovský, D. Šváby, C. Vajda (spravodajca) a F. Biltgen,

generálny advokát: P. Pikamäe,

tajomník: M. Aleksejev, vedúci oddelenia,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 8. júla 2019,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 11. decembra 2019,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: chorvátčina.

Rozsudok

- 1 Slovinská republika svojou žalobou navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Chorvátska republika si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú:
  - z článku 4 ods. 3 ZEFÚ tým, že ohrozila dosiahnutie cieľov Európskej únie, konkrétne budovanie mieru a vytváranie stále užšieho zväzku medzi národmi Európy a bránila Slovinskej republike v plnení jej povinnosti v plnom rozsahu vykonať právne predpisy Únie na celom svojom území,
  - zo zásady rešpektovania právneho štátu stanovenej v článku 2 ZEÚ, ktorá predstavuje základnú podmienku členstva v Európskej únii, a zaväzuje Chorvátsku republiku rešpektovať územie Slovinskej republiky, ktoré bolo v súlade s medzinárodným právom určené právoplatným rozsudkom vydaným 29. júna 2017 súdom zriadeným v rámci rozhodcovského konania vo veci územného a námorného sporu medzi týmito dvoma štátmi (Stály rozhodcovský súd, vec č. 2012-04, ďalej len „rozhodcovský rozsudok“),
  - z článku 5 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutie Rady 2004/585/ES (Ú. v. EÚ L 354, 2013, s. 22), ako aj z prílohy I uvedeného nariadenia, keďže Chorvátska republika odmietla implementovať režim vzájomného prístupu zavedený nariadením č. 1380/2013, neuznala účinky právnych predpisov, ktoré Slovinská republika prijala na implementovanie tohto režimu vzájomného prístupu, odmietla slovinským štátnym príslušníkom právo rybolovu v slovinskom pobrežnom mori a zabránila Slovinskej republike vo výkone jej práv, ako napríklad prijímať opatrenia na zachovanie a riadenie populácie rýb, ktoré sú upravené týmto nariadením,
  - zo systému kontroly, inšpekcie a plnenia pravidiel stanovených nariadením Rady (ES) č. 1224/2009 z 20. novembra 2009, ktorým sa zriaďuje systém kontroly Spoločenstva na zabezpečenie dodržiavania pravidiel spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 847/96, (ES) č. 2371/2002, (ES) č. 811/2004, (ES) č. 768/2005, (ES) č. 2115/2005, (ES) č. 2166/2005, (ES) č. 388/2006, (ES) č. 509/2007, (ES) č. 676/2007, (ES) č. 1098/2007, (ES) č. 1300/2008, (ES) č. 1342/2008 a ktorým sa zrušujú nariadenia (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1627/94 a (ES) č. 1966/2006 (Ú. v. EÚ L 354, 2013, s. 22), a vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 404/2011 z 8. apríla 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 1224/2009, ktorým sa zriaďuje systém kontroly Spoločenstva na zabezpečenie dodržiavania pravidiel spoločnej politiky rybného hospodárstva (Ú. v. EÚ L 112, 2011, s. 1), keďže Chorvátska republika bránila Slovinskej republike v plnení jej úloh, ktoré jej boli zverené v rámci tohto systému, ako aj v monitorovaní, kontrole a inšpekcii rybárskych plavidiel, ako aj v inšpekciách, ktoré mohli odhaliť prípadné porušenia pravidiel spoločnej politiky rybného hospodárstva, postupoch a vykonávacích opatreniach proti osobám zodpovedným za porušenie, a tým teda sama uplatnila práva, ktoré tieto nariadenia priznávajú Slovinskej republike ako pobrežnému štátu,
  - z článkov 4 a 17 v spojení s článkom 13 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (Ú. v. EÚ L 77, 2016, s. 1, ďalej len „Kódex schengenských hraníc“), ako aj
  - z článku 2 ods. 4 a článku 11 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/89/EÚ z 23. júla 2014, ktorou sa ustanovuje rámec pre námorné priestorové plánovanie (Ú. v. EÚ L 257, 2014, s. 135), ktorým sa prijíma a vykonáva „stratégia územného plánovania Chorvátskej republiky“.

Právny rámec

Medzinárodné právo

Viedenský dohovor

- 2 Článok 60 Viedenského dohovoru o zmluvnom práve z 23. mája 1969 (*Zbierka zmlúv Organizácie Spojených národov*, zv. 1155, s. 331, ďalej len „Viedenský dohovor“), nazvaný „Zánik zmluvy alebo prerušenie jej vykonávania v dôsledku jej porušenia“, vo svojich odsekoch 1 a 3 stanovuje:

„1. Podstatné porušenie dvojstrannej zmluvy jednou zo strán oprávňuje druhú stranu, aby sa dovoľavala porušenia ako dôvodu pre zánik zmluvy alebo pre prerušenie jej vykonávania úplne alebo čiastočne.

...

3. Na účely tohto článku podstatné porušenie zmluvy spočíva:

...

b) v porušení ustanovenia, ktoré je podstatné pre plnenie predmetu a účelu zmluvy.

...“

- 3 Článok 65 Viedenského dohovoru, nazvaný „Konanie o neplatnosti zmluvy, o jej zániku, o odstúpení od zmluvy alebo o prerušení jej vykonávania“, vo svojich odsekoch 1 a 3 stanovuje:

„1. Strana, ktorá sa na základe ustanovení tohto dohovoru dovoľáva buď vady vo svojom súhlase byť viazaná zmluvou, alebo dôvodu pre popretie platnosti zmluvy, a to pre jej zánik, pre odstúpenie od nej alebo pre prerušenie jej vykonávania, musí svoju požiadavku oznámiť ostatným stranám. V oznámení musí byť uvedené zamýšľané opatrenie, pokiaľ ide o zmluvu, a jeho odôvodnenie.

...

3. Ak však niektorá z ostatných strán vzniesla námietku, sú strany povinné hľadať riešenie prostriedkami uvedenými v článku 33 Charty Organizácie spojených národov [podpísanej v San Franciscu 26. júna 1945].“

Rozhodcovská zmluva

- 4 Rozhodcovská zmluva medzi Slovinskou republikou a Chorvátskou republikou bola podpísaná v Štokholme 4. novembra 2009 (ďalej len „rozhodcovská zmluva“).

- 5 Článok 1 rozhodcovskej zmluvy zriaďuje rozhodcovský súd.

- 6 Článok 2 tejto zmluvy stanovuje zloženie rozhodcovského súdu, najmä postupy vymenovania jeho členov, ako aj postupy ich nahradenia.

- 7 Článok 3 uvedenej zmluvy s názvom „Úloha rozhodcovského súdu“ vo svojom odseku 1 stanovuje, že rozhodcovský súd určí a) vymedzenie pozemnej a námornej hranice medzi Chorvátskom a Slovinskom, b) spojenie Slovinska so širým morom a c) režim využívania príslušných námorných

priestorov. Ten istý článok 3 vo svojom odseku 2 upravuje spôsoby určenia predmetu sporu, vo svojom odseku 3 stanovuje, že rozhodcovský súd vydá rozhodnutie o spore a vo svojom odseku 4 priznáva tomuto súdu právomoc vykladať rozhodcovskú zmluvu.

- 8 Podľa článku 4 písm. a) rozhodcovskej zmluvy rozhodcovský súd pri rozhodovaní uvedenom v článku 3 ods. 1 písm. a) tejto zmluvy uplatňuje pravidlá a zásady medzinárodného práva. Podľa článku 4 písm. b) uvedenej zmluvy rozhodcovský súd pri rozhodovaní uvedenom v článku 3 ods. 1 písm. b) a c) tejto zmluvy uplatňuje medzinárodné právo, spravodlivosť a zásadu dobrých susedských vzťahov s cieľom dosiahnuť spravodlivý a nestranný výsledok s prihliadnutím na všetky relevantné okolnosti.
- 9 Článok 6 ods. 2 rozhodcovskej zmluvy uvádza, že ak nie je stanovené inak, rozhodcovský súd bude konať v súlade s nariadením o voliteľnom rozhodcovskom konaní Stáleho rozhodcovského súdu pre arbitrážne spory medzi dvoma štátmi. Článok 6 ods. 4 tejto zmluvy stanovuje, že rozhodcovský súd čo najskôr, po konzultácii s účastníkmi konania, rozhodne o akejkoľvek procesnej otázke väčšinou hlasov svojich členov.
- 10 Článok 7 ods. 1 rozhodcovskej zmluvy okrem iného stanovuje, že rozhodcovský súd po tom, čo náležite posúdi všetky relevantné skutkové okolnosti veci, vydá čo najskôr svoje rozhodnutie. Článok 7 ods. 2 tejto zmluvy uvádza, že rozhodcovské rozhodnutie je pre strany záväzné a predstavuje konečné riešenie sporu. Podľa článku 7 ods. 3 uvedenej zmluvy strany prijímú všetky potrebné opatrenia na vykonanie rozhodnutia, v prípade potreby aj zmenu vnútroštátnych právnych predpisov do šiestich mesiacov od prijatia rozhodnutia.
- 11 Podľa článku 9 ods. 1 rozhodcovskej zmluvy Slovinská republika stiahne svoje výhrady týkajúce sa otvorenia a uzavretia kapitol prístupových rokovanií Chorvátskej republiky k Európskej únii, pokiaľ sa prekážka týka sporu.
- 12 V súlade s článkom 11 ods. 3 rozhodcovskej zmluvy sa všetky procesné lehoty stanovené v tejto zmluve uplatňujú odo dňa podpisu Zmluvy medzi Belgickým kráľovstvom, Bulharskou republikou, Českou republikou, Dánskym kráľovstvom, Spolkovou republikou Nemecko, Estónskou republikou, Írskom, Helénskou republikou, Španielskym kráľovstvom, Francúzskou republikou, Talianskou republikou, Cyperskou republikou, Lotyšskou republikou, Litovskou republikou, Luxemburským veľkovevodstvom, Maďarskou republikou, Maltskou republikou, Holandským kráľovstvom, Rakúskou republikou, Poľskou republikou, Portugalskou republikou, Rumunskom, Slovinskou republikou, Slovenskou republikou, Fínskou republikou, Švédskym kráľovstvom a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska (členskými štátmi Európskej únie) a Chorvátskou republikou o pristúpení Chorvátskej republiky k Európskej únii (Ú. v. EÚ L 112, 2012, s. 10, ďalej len „zmluva o pristúpení Chorvátska k Európskej únii“). K jej podpísaniu došlo 9. decembra 2011.

Právo Únie

Primárne právo

- 13 Článok 15 Aktu o podmienkach pristúpenia Chorvátskej republiky k Európskej únii a o úpravách Zmluvy o Európskej únii, Zmluvy o fungovaní Európskej únie a Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 112, 2012, s. 21, ďalej len „akt o pristúpení“), pripojeného k zmluve o pristúpení Chorvátska k Európskej únii, stanovuje:

„Akty uvedené v prílohe III sa upravia tak, ako je vymedzené v uvedenej prílohe.“

- 14 Príloha III aktu o prístúpení v bode 5, nazvanom „Rybné hospodárstvo“, pozmenila nariadenie Rady (ES) č. 2371/2002 z 20. decembra 2002 o ochrane a trvalo udržateľnom využívaní zdrojov rybného hospodárstva v rámci spoločnej politiky v oblasti rybolovu (Ú. v. ES L 358, 2002, s. 59; Mim. vyd. 04/005, s. 460) tým, že do prílohy I tohto nariadenia doplnila body 11 a 12, nazvané „Pobrežné vody Chorvátska“ a „Pobrežné vody Slovinska“. Poznámky pod čiarou, na ktoré odkazujú tieto body, rovnako uvádzajú, že „režim [prístupu k pobrežným vodám Chorvátska a Slovinska z dôvodu susedských vzťahov] sa začne uplatňovať odvtedy, ako sa v plnej miere vykoná arbitrážne rozhodnutie vyplývajúce z [rozhodcovskej zmluvy]“. Tieto body a poznámky pod čiarou boli v podstate prebraté do nariadenia č. 1380/2013, ktoré zrušilo nariadenie č. 2371/2002.

Sekundárne právo

– Nariadenie (ES) č. 1049/2001

- 15 Podľa článku 4 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 2001, s. 43; Mim. vyd. 01/003, s. 331):

„Orgány odmietnu prístup k dokumentu v prípade, keď by sa jeho zverejnením porušila ochrana:

...

– súdneho konania a právneho poradenstva,

...

pokiaľ nepreváži verejný záujem na jeho zverejnení.“

– Nariadenie č. 1224/2009 a vykonávacie nariadenie č. 404/2011

- 16 Článok 1 nariadenia č. 1224/2009 zriaďuje systém Spoločenstva na kontrolu, inšpekciu a presadzovanie, aby sa zabezpečilo dodržiavanie pravidiel spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva.
- 17 Vykonávacie nariadenie č. 404/2011 stanovuje podrobné pravidlá uplatňovania tohto systému kontroly.

– Nariadenie č. 1380/2013

- 18 Článok 5 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1380/2013 stanovuje:

„1. Rybárske plavidlá Únie majú rovnaký prístup do vôd a k zdrojom vo všetkých vodách Únie okrem vôd uvedených v odsekoch 2 a 3 s výhradou opatrení prijatých podľa časti III.

2. Členské štáty majú vo vodách do 12 námorných míľ od základných línií, ktoré patria pod ich zvrchovanosť alebo právomoc, až do 31. decembra 2022 právo obmedziť rybolov na rybárske plavidlá, ktoré tradične lovia v týchto vodách z prístavov na prilahlom pobreží bez toho, aby tým boli dotknuté dojednania týkajúce sa rybárskych pravidiel Únie plaviacich sa pod vlajkou iných členských štátov v rámci existujúcich susedských vzťahov medzi členskými štátmi a dojednania uvedené v prílohe I, ktorými sa pre každý členský štát stanovujú zemepisné zóny v rámci pobrežných pásiem iných členských štátov, v ktorých sa vykonávajú rybolovné činnosti, a dotknuté druhy. Členské štáty informujú Komisiu o obmedzeniach stanovených podľa tohto odseku.“

19 Príloha I tohto nariadenia, nazvaná „Prístup k pobrežným vodám v zmysle článku 5 ods. 2“, vo svojich bodoch 8 a 10 stanovuje režimy prístupu, ktoré sa týkajú „Pobrežných vôd Chorvátska“ a „Pobrežných vôd Slovinska“. Poznámky pod čiarou, na ktoré sa tieto body odvolávajú, v tomto zmysle spresňujú, že „režim [prístupu k pobrežným vodám Chorvátska a Slovinska v rámci susedských vzťahov] sa začne uplatňovať odvtedy, ako sa v plnej miere vykoná arbitrážne rozhodnutie vyplývajúce z [rozhodcovskej zmluvy]“.

– *Smernica 2014/89*

20 Smernica 2014/89 v súlade so svojím článkom 1 ods. 1 stanovuje rámec pre námorné priestorové plánovanie s cieľom podporiť udržateľný rast námorných hospodárstiev, trvalo udržateľný rozvoj morských oblastí a udržateľné využívanie morských zdrojov.

21 Článok 2 tejto smernice, nazvaný „Rozsah pôsobnosti“, vo svojom odseku 4 stanovuje:

„Táto smernica nemá vplyv na zvrchované práva a jurisdikciu členských štátov nad morskými vodami, ktoré im vyplývajú z príslušného medzinárodného práva, najmä z [dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve (UNCLOS), podpísanom v Montego Bay 10. decembra 1982, ktorý nadobudol platnosť 16. novembra 1994 (*Zbierka zmlúv Organizácie Spojených národov*, zväzok 1833, 1834 a 1835, s. 3)]. Uplatňovaním tejto smernice sa predovšetkým neovplyvní vymedzenie a vytýčenie morských hraníc členskými štátmi v súlade s príslušnými ustanoveniami dohovoru UNCLOS.“

22 Článok 11 uvedenej smernice, nazvaný „Spolupráca medzi členskými štátmi“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„V rámci procesu plánovania a riadenia členské štáty hraničiace s morskými vodami spolupracujú s cieľom zabezpečiť súdržnosť a koordináciu námorných priestorových plánov v celom príslušnom morskom regióne. V rámci uvedenej spolupráce sa zohľadňujú najmä záležitosti nadnárodnej povahy.“

– *Kódex schengenských hraníc*

23 Článok 4 Kódexu schengenských hraníc, nazvaný „Základné práva“, stanovuje:

„Členské štáty pri uplatňovaní tohto nariadenia konajú v plnom súlade s príslušným právom Únie vrátane Charty základných práv Európskej únie..., príslušným medzinárodným právom vrátane Dohovoru o právnom postení utečencov, podpísaného 28. júla 1951 v Ženeve [*Zbierka zmlúv Spojených národov*, zv. 189, s. 150, č. 2545 (1954)], záväzkami súvisiacimi s prístupom k medzinárodnej ochrane, najmä s ohľadom na zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia ‚non-refoulement‘, a základnými právami...“

24 Článok 13 ods. 1 a 2 tohto kódexu stanovuje:

„1. Hlavným cieľom hraničného dozoru je zabrániť neoprávnenému prekročeniu hraníc, čeliť cezhraničnej kriminalite a prijímať opatrenia proti osobám, ktoré prekračujú hranicu neoprávnene. Osoba, ktorá neoprávnene prešla hranicu a ktorá nie je oprávnená zdržiavať sa na území dotknutého členského štátu, sa zadrží a postupuje sa voči nej podľa smernice [Európskeho parlamentu a Rady] 2008/115/ES [zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 2008, s. 98)].

2. Na hraničný dozor používa pohraničná stráž pevne umiestnené alebo mobilné jednotky.

Dozor sa vykonáva takým spôsobom, aby sa osobám zabránilo vyhýbať sa kontrolám na hraničných priechodoch a aby sa od takéhoto postupu odradili.“

25 Článok 17 uvedeného kódexu, nazvaný „Spolupráca medzi členskými štátmi“, vo svojich odsekoch 1 až 3 stanovuje:

„1. Členské štáty si navzájom pomáhajú a udržiavajú úzku a stálu spoluprácu s cieľom efektívneho vykonávania kontroly hraníc v súlade s článkami 7 až 16. Vymieňajú si všetky príslušné informácie.

2. Operačnú spoluprácu medzi členskými štátmi v oblasti riadenia vonkajších hraníc koordinuje [Európska agentúra pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov Európskej únie].

3. Bez toho, aby boli dotknuté právomoci agentúry, členské štáty môžu pokračovať v operačnej spolupráci na vonkajších hraniciach s inými členskými štátmi a/alebo tretími krajinami vrátane výmeny styčných dôstojníkov, ak takáto spolupráca dopĺňa činnosť agentúry.

Členské štáty sa zdržia akéhokoľvek konania, ktoré by mohlo ohroziť fungovanie agentúry alebo dosahovanie jej cieľov.

Členské štáty podávajú agentúre správu o operačnej spolupráci uvedenej v prvom pododseku.“

Okolnosti predchádzajúce sporu

26 Dňa 25. júna 1991 Chorvátska republika a Slovinská republika vyhlásili svoju nezávislosť od Socialistickej federatívnej republiky Juhoslávia. V rokoch 1992 až 2001 sa tieto dva štáty pokúšali vyriešiť otázku stanovenia svojich pozemných a námorných hraníc prostredníctvom dvojstranných rokovaní. Tieto rokovania boli neúspešné v prípade niektorých častí týchto hraníc.

27 Slovinská republika sa stala členským štátom Európskej únie 1. mája 2004.

28 Chorvátska republika a Slovinská republika podpísali 4. novembra 2009 rozhodcovskú zmluvu s cieľom vyriešiť svoj vzájomný spor o hranice. Na základe tejto zmluvy, ktorá vstúpila do platnosti 29. novembra 2010, sa zaviazali predložiť tento spor rozhodcovskému súdu zriadenému touto zmluvou, ktorého rozhodnutie je pre nich záväzné.

29 Po ratifikácii Zmluvy o prístupení Chorvátska k Európskej únii všetkými zmluvnými štátmi v súlade s ich príslušnými ústavnými predpismi nadobudla táto zmluva platnosť 1. júla 2013. Chorvátska republika sa stala členským štátom v ten istý deň.

30 Zo spisu v prejednávanej veci vyplýva, že počas rozhodcovského konania došlo ku prekážke konania z dôvodu komunikácie *ex parte* medzi rozhodcom vymenovaným Slovinskou republikou a splnomocneným zástupcom tohto štátu pred rozhodcovským súdom počas rokovaní tohto súdu. Po zverejnení niekoľkých článkov v tlači, v ktorých sa uvádzal obsah týchto komunikácií, rozhodca a dotknutý splnomocnený zástupca odstúpili zo svojich funkcií.

31 Listom z 24. júla 2015 Chorvátska republika zaslala výpisy z týchto komunikácií rozhodcovskému súdu a vzhľadom na vážnu stratu dôvery, ktorú podľa jej názoru tieto komunikácie spôsobili, požiadala rozhodcovský súd o prerušenie rozhodcovského konania.

32 Verbálnou nótou z 30. júla 2015 Chorvátska republika informovala Slovinskú republiku, že táto posledná uvedená republika je podľa jej názoru zodpovedná za jedno alebo viacero podstatných porušení rozhodcovskej zmluvy v zmysle článku 60 ods. 1 a 3 Viedenského dohovoru a že bola preto

oprávnená ukončiť rozhodcovskú zmluvu. Uviedla, že verbálna nóta predstavuje oznámenie podľa článku 65 ods. 1 Viedenského dohovoru, ktorým navrhuje okamžité ukončenie rozhodcovskej zmluvy. Chorvátska republika vysvetlila, že sa domnieva, že v dôsledku neoficiálnych komunikácií uvedených v bode 30 tohto rozsudku bola neodvolateľne narušená neustrannosť a integrita rozhodcovského konania, čo viedlo k zjavnému porušeniu jej práv.

- 33 V ten istý deň rozhodca vymenovaný Chorvátskou republikou odstúpil zo svojej funkcie.
- 34 Chorvátska republika listom z 31. júla 2015 informovala rozhodcovský súd o svojom rozhodnutí ukončiť rozhodcovskú zmluvu a oznámila mu dôvody tohto ukončenia.
- 35 Dňa 13. augusta 2015 Slovinská republika informovala rozhodcovský súd, že vznesla námietku voči oznámeniu Chorvátskej republiky o jej rozhodnutí ukončiť rozhodcovskú zmluvu, a dospela k záveru, že rozhodcovský súd má právomoc a povinnosť pokračovať v konaní.
- 36 Dňa 25. septembra 2015 predseda rozhodcovského súdu vymenoval dvoch nových rozhodcov na dve neobsadené miesta v súlade s postupom výmeny rozhodcu podľa článku 2 rozhodcovskej zmluvy.
- 37 Rozhodcovský súd listom z 1. decembra 2015 vyzval obidvoch účastníkov konania, aby predložili písomné vyjadrenia „týkajúce sa právnych dôsledkov vznesených Chorvátskou [republikou] v jej listoch z 24. a 31. júla 2015“ a stanovil v tejto veci pojednávanie na 17. marca 2016. Slovinská republika ako jediná odpovedala na výzvu rozhodcovského súdu a ako jediná sa zúčastnila na tomto pojednávaní.
- 38 Rozhodcovský súd rozhodol 30. júna 2016 o prekážke konania čiastočným rozhodcovským rozsudkom. Predovšetkým sa domnieval, že Slovinská republika tým, že nadviazala kontakt *ex parte* s pôvodne vymenovaným rozhodcom, porušila ustanovenia rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovský súd sa napriek tomu domnieval, že vzhľadom na neskôr prijaté nápravné opatrenia nemali tieto porušenia vplyv na jeho schopnosť vydať v zmenenom zložení konečné rozhodnutie vo veci sporu medzi stranami nezávisle a nestranné v súlade s uplatniteľnými pravidlami, takže uvedené porušenia nezabavili rozhodcovskú zmluvu jej predmetu a účelu. Rozhodcovský súd dospel k záveru, že Chorvátska republika nebola oprávnená ukončiť rozhodcovskú zmluvu podľa článku 60 ods. 1 Viedenského dohovoru a že teda rozhodcovská zmluva zostala v platnosti.
- 39 Dňa 29. júna 2017 rozhodcovský súd vydal rozhodcovský rozsudok, ktorým určil pozemné a námorné hranice medzi Chorvátskou republikou a Slovinskou republikou.

Konanie pred podaním žaloby

- 40 Listom z 29. decembra 2017 Slovinská republika upozornila Komisiu na to, že Chorvátska republika odmietla rozhodcovský rozsudok, a zdôraznila, že odmietnutie tohto rozsudku zo strany tohto členského štátu bráni Slovinskej republike uplatňovať jej zvrchovanosť nad námornými a pozemnými oblasťami, ktoré sú v súlade s medzinárodným právom súčasťou jej územia. Za týchto okolností Slovinská republika uviedla, že si tak nemôže splniť svoju povinnosť vykonať rozhodcovské rozhodnutie, ktorá jej vyplýva z medzinárodného práva, ani povinnosť vykonať na svojom území právo Únie, ktorá jej vyplýva zo Zmlúv. Vzhľadom na hrozbu, ktorú táto situácia predstavovala pre hodnoty Únie, a na účely dodržiavania práva Únie Slovinská republika vyzvala Komisiu, aby bezodkladne konala s cieľom ukončiť porušovanie rozhodcovskej zmluvy a rozhodcovského rozsudku Chorvátskou republikou, pričom toto porušenie sa má považovať za nesplnenie povinností, ktoré pre Chorvátsku republiku vyplývajú zo Zmlúv.
- 41 Po sérii viacerých námorných incidentov vo vodách pridelených Slovinskej republike rozhodcovským rozsudkom tento členský štát listom zo 16. marca 2018 inicioval proti Chorvátskej republike konanie o nesplnení povinnosti a v súlade s článkom 259 druhým odsekom ZFEÚ sa obrátil na Komisiu.

- 42 Dňa 17. apríla 2018 Chorvátska republika predložila Komisii písomné pripomienky. Obaja účastníci konania sa zúčastnili na pojednávaní pred Komisiou.
- 43 Komisia nevydala odôvodnené stanovisko v rámci trojmesačnej lehoty stanovenej v článku 259 štvrtom pododseku ZFEÚ.

Konanie na Súdnom dvore

- 44 Návrhom podaným do kancelárie Súdneho dvora 13. júla 2018 podala Slovinská republika predmetnú žalobu.
- 45 Chorvátska republika samostatným podaním z 21. decembra 2018 vzniesla námietku neprípustnosti prejednávanej žaloby podľa článku 151 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.
- 46 Slovinská republika odpovedala na túto námietku 12. februára 2019.
- 47 Rozhodnutím z 21. mája 2019 Súdny dvor rozhodol o postúpení veci veľkej komore s cieľom rozhodnúť o námietke neprípustnosti.
- 48 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 31. mája 2019 Chorvátska republika požiadala podľa článku 151 rokovacieho poriadku o vyňatie interného pracovného dokumentu Komisie zo spisu týkajúceho sa stanoviska jej právneho servisu, ktorý sa nachádzal na stranách 38 až 45 prílohy C.2 odpovede Slovinskej republiky na námietku neprípustnosti (ďalej len „sporný dokument“).
- 49 Listami kancelárie Súdneho dvora z 3. a 12. júna 2019 boli účastníci konania v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 62 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora vyzvaní, aby na nasledujúcom pojednávaní odpovedali na otázku a predložili niektoré dokumenty. Účastníci konania tieto dokumenty riadne predložili.
- 50 Listom kancelárie Súdneho dvora zo 7. júna 2019 bola Komisia na základe článku 24 druhého pododseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie vyzvaná, aby odpovedala písomne, alebo prípadne na pojednávaní, na otázky týkajúce sa ustanovení nariadenia č. 1380/2013.
- 51 Dňa 11. júna 2019 Slovinská republika predložila svoje pripomienky k žiadosti Chorvátskej republiky o vyňatie sporného dokumentu zo spisu.
- 52 Listom kancelárie Súdneho dvora z 20. júna 2019 Súdny dvor vyzval Komisiu, aby predložila svoje pripomienky k uvedenému návrhu.
- 53 Dňa 28. júna 2019 Komisia predložila svoje pripomienky. V ten istý deň odpovedala v samostatnom liste na otázky, ktoré jej položil Súdny dvor, listom zo 7. júna 2019.
- 54 Vypočutie na pojednávaní sa uskutočnilo 8. júla 2019 za prítomnosti Chorvátskej republiky a Slovinskej republiky vo veci námietky neprípustnosti.

O žiadosti vyňať sporný dokument zo spisu

Argumentácia účastníkov konania

- 55 Chorvátska republika navrhuje, aby Súdny dvor vyňal sporný dokument zo spisu v prejednávanej veci.

- 56 Na podporu svojho návrhu Chorvátska republika tvrdí, že sporný dokument je interným stanoviskom právneho servisu Komisie vydaným počas konania pred podaním žaloby v rámci konania o nesplnení povinnosti, a ktoré Komisia nikdy neuverejnila. Ponechanie tohto dokumentu v spise by malo nielen negatívne dôsledky na riadne fungovanie Komisie, ale bolo by tiež v rozpore s požiadavkami spravodlivého procesu.
- 57 Slovinská republika navrhuje, aby bol návrh Chorvátskej republiky zamietnutý.
- 58 Po prvé Slovinská republika tvrdí, že mala prístup k spornému dokumentu prostredníctvom hypertextového odkazu, ktorý sa nachádza v článku zverejnenom na internetovej stránke nemeckého týždenníka, a zdôrazňuje, že tento článok, ako aj stanovisko právneho servisu Komisie sú naďalej dostupné on-line. Skutočnosť, že mala prístup k uvedenému dokumentu teda nie je v rozpore s nariadením č. 1049/2001, keďže tento dokument je verejný.
- 59 Po druhé Slovinská republika tvrdí, že Chorvátska republika, ktorá nie je autorom sporného dokumentu, nie je oprávnená konať namiesto Komisie s cieľom brániť jej záujmy tým, že žiada o vyňatie tohto dokumentu so spisu.
- 60 Po tretie Slovinská republika tvrdí, že v prejednávanej veci nemožno z rozsudku z 1. júla 2008, Švédsko a Turco/Rada (C-39/05 P a C-52/05 P, EU:C:2008:374), a z uznesenia zo 14. mája 2019, Maďarsko/Parlament (C-650/18, neuverejnené, EU:C:2019:438), vyvodiť žiadny záver, keďže veci, v ktorých bol vydaný tento rozsudok a toto uznesenie, spochybňovali neoprávnené použitie dokumentov v sporoch týkajúcich sa inštitúcie, ktorá ich vydala. Toto konanie sa týka odlišného prípadu, keďže Komisia, ktorá je autorom sporného dokumentu, sa na ňom nezúčastňuje ako žalovaná.
- 61 Slovinská republika v každom prípade zdôrazňuje, že predloženie sporného dokumentu nie je takej povahy, aby poškodilo záujmy chránené v článku 4 nariadenia č. 1049/2001, a že Chorvátska republika neuviedla, do akej miery by jeho ponechanie v spise tieto záujmy ovplyvnilo.
- 62 Po štvrté Slovinská republika tvrdí, že aj keby Komisia v prejednávanej veci vstúpila do konania alebo ak by ju Súdny dvor vyzval, aby predložila svoje pripomienky, zverejnenie sporného dokumentu nebude mať žiadny významný vplyv na pripomienky, ktoré predložila Súdnemu dvoru. Dá sa totiž predpokladať, že sa Komisia bude v takom prípade riadiť posúdením svojho právneho servisu.
- 63 Komisia sa domnieva, že sporný dokument, ktorý je interným pracovným dokumentom týkajúcim sa stanoviska jej právneho servisu, má byť vyňatý zo spisu v tejto veci. Komisia uvádza, že uvedený dokument nebol určený verejnosti a že ho nezverejnila a ani neschválila jeho predloženie v rámci sporu pred Súdnym dvorom. Dodáva, že ani Súdny dvor nenariadil jeho predloženie.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 64 Treba konštatovať, že sporný dokument je internou správou vypracovanou právnym servisom Komisie a adresovanou vedúcemu kancelárie predsedu Komisie, ktorá sa týka konania pred podaním žaloby, ktoré začala Slovinská republika na základe článku 259 ZFEÚ, a že obsahuje právne posúdenie relevantných právnych otázok. Tento dokument teda nepochybne obsahuje právne stanovisko.
- 65 Po prvé je nesporné, že Slovinská republika nepožiadala Komisiu o povolenie predložiť uvedený dokument Súdnemu dvoru, po druhé, že Súdny dvor nenariadil jeho predloženie v rámci prejednávanej žaloby, a po tretie, že Komisia tento dokument nezverejnila v rámci žiadosti o prístup verejnosti k dokumentom inštitúcií v súlade s ustanoveniami nariadenia č. 1049/1001.

- 66 Podľa ustálenej judikatúry by pritom bolo v rozpore s verejným záujmom, ktorý vyžaduje, aby orgány mohli využívať stanoviská ich právnych servisov vydaných celkom nezávisle, pripustiť, že takéto interné dokumenty môžu byť predložené v rámci sporu prejednávaneho pred Súdny dvorom bez toho, aby s ich predložením daný orgán súhlasil alebo aby to nariadil Súdny dvor (uznesenie zo 14. mája 2019, Maďarsko/Parlament, C-650/18, neuvverejnené, EU:C:2019:438, bod 8 a citovaná judikatúra).
- 67 Tento záujem je vyjadrený v článku 4 nariadenia č. 1049/2001, ktorý vo svojom odseku 2 stanovuje, že „orgány odmietnu prístup k dokumentu v prípade, keď by sa jeho zverejnením porušila ochrana... súdneho konania a právneho poradenstva,... pokiaľ nepreváži verejný záujem na jeho zverejnení“. Hoci toto ustanovenie nie je uplatniteľné v tomto konaní, keďže Slovinská republika pripojila sporný dokument k svojej odpovedi na námietku neprípustnosti bez súhlasu Komisie, nič to nemení na tom, že má určitú orientačnú hodnotu na účely zváženia záujmov potrebných na rozhodnutie o žiadosti o vyňatie uvedeného dokumentu (pozri v tomto zmysle uznesenie zo 14. mája 2019, Maďarsko/Parlament, C-650/18, neuvverejnené, EU:C:2019:438, body 9, 12 a 13).
- 68 V tejto súvislosti treba uviesť, že Slovinská republika tým, že odkazuje a predkladá v rámci tejto žaloby o nesplnenie povinnosti podľa článku 259 ZFEÚ právne stanovisko právneho servisu Komisie, ktoré bolo vypracované po predložení tejto žaloby a ktoré obsahuje právne posúdenie relevantných právnych otázok, má v úmysle konfrontovať v tomto konaní Chorvátsku republiku a prípadne aj Komisiu s týmto stanoviskom. Povoľiť jeho ponechanie v spise, hoci jeho zverejnenie Komisia nepovolila, by umožnilo Slovenskej republike obísť postup stanovený nariadením č. 1049/2001 v rámci žiadosti o prístup k takémuto dokumentu (pozri v tomto zmysle uznesenie zo 14. mája 2019, Maďarsko/Parlament, C-650/18, neuvverejnené, EU:C:2019:438, bod 14 a citovaná judikatúra).
- 69 Samotná skutočnosť, že Slovinská republika odkazuje na sporný dokument v spore pred Súdny dvorom proti inému účastníkovi konania, než je orgán, ktorý vydal stanovisko obsiahnuté v tomto dokumente, nemá žiadny vplyv na verejný záujem, podľa ktorého by orgány mali mať možnosť využívať poradenstvo ich právneho servisu, ktoré je poskytnuté úplne nezávisle, a preto nie je potrebné vyvážiť záujmy, ktoré sú nevyhnutné na účely rozhodnutia o žiadosti o vyňatie tohto dokumentu zo spisu (pozri analogicky uznesenie z 23. októbra 2002, Rakúsko/Rada, C-445/00, EU:C:2002:607, bod 12).
- 70 V prejednávanej veci existuje predvídateľné riziko, ktoré nie je zďaleka hypotetické, že Komisia, ktorá nevydala odôvodnené stanovisko podľa článku 259 tretieho odseku ZFEÚ k námietkam Slovenskej republiky, ani nevyjadrila svoje stanovisko k týmto námietkam tým, že by vstúpila do konania pred Súdny dvorom ako vedľajší účastník konania na podporu návrhov ktoréhokoľvek účastníka konania, zastáva názor, že z dôvodu nezákonného predloženia sporného dokumentu v tomto konaní bola nútená verejne sa vyjadriť k právnemu stanovisku, ktoré bolo celkom zjavne určené na interné použitie. Takáto perspektíva by mala nutne negatívne dôsledky na záujem dotknutej inštitúcie požiadať o právne stanoviská a na jej schopnosť dostať od jej právneho servisu stanoviská, ktoré sú nezávislé, objektívne a kompletne (pozri analogicky rozsudok z 1. júla 2008, Švédsko a Turco/Rada, C-39/05 P a C-52/05 P, EU:C:2008:374, bod 42, ako aj uznesenie zo 14. mája 2019, Maďarsko/Parlament, C-650/18, neuvverejnené, EU:C:2019:438, bod 16).
- 71 Pokiaľ ide o existenciu prevažujúceho verejného záujmu odôvodňujúceho ponechanie sporného dokumentu v spise v prejednávanej veci, okrem toho, že právne stanovisko, ktoré tento dokument obsahuje, sa netýka legislatívneho postupu vyžadujúceho zvýšenú transparentnosť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. júla 2008, Švédsko a Turco/Rada, C-39/05 P a C-52/05 P, EU:C:2008:374, body 46, 47, 67 a 68), treba tiež uviesť, že záujem Slovenskej republiky na jeho ponechaní v spise spočíva v tom, že sa môže dovolávať tohto právneho stanoviska na podporu svojej odpovede na námietku neprípustnosti vznesenú Chorvátskou republikou. Za týchto okolností je zrejmé, že predloženie uvedeného právneho stanoviska bolo motivované vlastnými záujmami Slovenskej republiky na podporu

jej tvrdenia v reakcii na námietku neprípustnosti, a nie prevažujúcim verejným záujmom (pozri v tomto zmysle uznesenie zo 14. mája 2019, Maďarsko/Parlament, C-650/18, neuvyverejnené, EU:C:2019:438, bod 18).

- 72 Skutočnosť, ktorú uvádza Slovinská republika, že mala prístup k spornému dokumentu prostredníctvom internetovej stránky týždenníka, v ktorom sa objavil článok, ktorý na uvedené stanovisko odkazoval prostredníctvom hypertextového odkazu, nemôže vzhľadom na to, že išlo o neoprávnené zverejnenie tohto stanoviska, spochybniť vyššie uvedené úvahy (pozri analogicky uznesenie zo 14. mája 2019, Maďarsko/Parlament, C-650/18, neuvyverejnené, EU:C:2019:438, bod 17).
- 73 Za týchto okolností treba vyhovieť žiadosti Chorvátskej republiky o vyňatie sporného dokumentu zo spisu.

O právomoci Súdneho dvora

Argumentácia účastníkov konania

- 74 Chorvátska republika navrhuje, aby Súdny dvor zamietol prejednávajúcu žalobu v celom rozsahu ako neprípustnú. V tejto súvislosti sa odvoláva najmä na tri dôvody týkajúce sa nedostatku právomoci.
- 75 Po prvé Chorvátska republika uvádza, že tvrdenia Slovinskej republiky, podľa ktorých si nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z práva Únie, sú akcesorické vo vzťahu k urovnaniu sporu týkajúceho sa platnosti a právnych účinkov rozhodcovskej zmluvy a rozhodcovského rozsudku. Ako bolo rozhodnuté v rozsudku z 30. septembra 2010, Komisia/Belgicko (C-132/09, EU:C:2010:562), Súdny dvor nemá právomoc vyjadrovať sa k nesplneniu povinností vyplývajúcich z práva Únie, ak sú tieto povinnosti akcesorické vo vzťahu k predchádzajúcemu urovnaniu iného sporu, ktorý nepatrí do právomoci Súdneho dvora.
- 76 Po druhé Chorvátska republika tvrdí, že skutočným predmetom sporu medzi obidvoma štátmi je na jednej strane platnosť a právne účinky rozhodcovskej zmluvy, ktorá nie je neoddeliteľnou súčasťou práva Únie, a na druhej strane platnosť a možné právne dôsledky rozhodcovského rozsudku, ktorý ešte nebol vykonaný. Takýto spor sa preto musí vyriešiť v súlade s pravidlami medzinárodného práva a jeho výsledok nezávisí od uplatňovania práva Únie.
- 77 Po tretie Chorvátska republika tvrdí, že Súdny dvor nemá podľa článku 259 ZFEÚ právomoc vyjadrovať sa k platnosti a účinkom rozhodcovskej zmluvy, ktorá je medzinárodnou dohodou, ktorá nie je neoddeliteľnou súčasťou práva Únie, ani k platnosti a účinkom rozhodcovského rozsudku vydaného na základe tejto zmluvy. Rozhodcovská zmluva pritom predstavuje samotný základ pre prípad porušenia právnych predpisov Únie, na ktoré sa odvoláva Slovinská republika.
- 78 Slovinská republika navrhuje, aby bola námietka neprípustnosti vznesená Chorvátskou republikou zamietnutá, pretože Chorvátska republika zastáva názor, že Súdny dvor nemá právomoc rozhodovať o prejednávanej žalobe.
- 79 V prvom rade Slovinská republika zastáva názor, že Chorvátska republika sa týmito tvrdeniami snaží jednostranne skresliť predmet žaloby.
- 80 Slovinská republika v tejto súvislosti po prvé zdôrazňuje, že vo svojej žalobe sa obmedzuje na uvádzanie porušenia primárneho a sekundárneho práva Únie.

- 81 Po druhé Slovinská republika zastáva názor, že právomoc Súdneho dvora podľa článku 259 ZFEÚ nie je vylúčená, ak sa na skutočnosti, na ktorých sa zakladajú tvrdenia o porušení práva Únie, vzťahuje právo Únie a medzinárodné právo. V tejto súvislosti je dôležité len to, že sa tieto skutočnosti týkajú porušenia povinností, ktoré ukladá právo Únie. To však nebráni Súdnemu dvoru v tom, aby zohľadnil hmotnoprávne pravidlá medzinárodného práva, ktoré právo Únie začlenilo alebo plánovalo začleniť do svojho právneho systému.
- 82 Po tretie Slovinská republika, ktorá sa odvoláva na rozsudok z 12. septembra 2006, Španielsko/Spojené kráľovstvo (C-145/04, EU:C:2006:543), tvrdí, že existencia dvojstranného sporu týkajúceho sa výkladu aktu medzinárodného práva uplatniteľného medzi účastníkmi konania o nesplnení povinnosti nevyklučuje právomoc Súdneho dvora rozhodovať v tomto konaní.
- 83 Po štvrté na účely rozhodnutia, či má Súdny dvor právomoc podľa článku 259 ZFEÚ, je relevantné len to, či žalobné návrhy súvisia s „povinnosťami podľa zmlúv“.
- 84 Slovinská republika zastáva názor, že jej žaloba spĺňa podmienky potrebné na preskúmanie podľa článku 259 ZFEÚ. Zo žalobných návrhov Slovinkej republiky a z dôvodov uvedených na ich podporu totiž vyplýva, že výhrady, ktoré uvádza, sa zakladajú na primárnom práve Únie, ako aj na súbore aktov sekundárneho práva. Slovinská republika tvrdí, že v žalobných návrhoch nenavrhuje, aby Súdny dvor určil, že Chorvátska republika si nespĺnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z medzinárodného práva. Odkaz na rozhodcovský rozsudok uvedený v žalobe je iba skutkovou okolnosťou relevantnou pre výklad práva Únie na účely opísania územia, na ktorom si musia členské štáty splniť svoje povinnosti, ktoré im vyplývajú podľa práva Únie.
- 85 V druhom rade Slovinská republika sa zaoberá námietkami nedostatku právomoci vznesenými Chorvátskou republikou.
- 86 Pokiaľ ide konkrétne o výhradu nedostatku právomoci založenú na akcesorickom charaktere údajných porušení práva Únie, Slovinská republika tvrdí, že keďže príslušné územia Chorvátskej republiky a Slovinkej republiky sú určené hranicou stanovenou v súlade s medzinárodným právom, v prejednávanej veci rozhodcovským rozsudkom, Súdny dvor nie je požiadaný, aby konštatoval porušenie medzinárodného práva alebo aby rozhodol o medzinárodnom spore. Slovinská republika zdôrazňuje, že hranica medzi oboma štátmi, tak ako bola určená v rozhodcovskom rozsudku, je skutočnosťou, ktorú Súdny dvor môže a musí zohľadniť, a nie právnou otázkou, ku ktorej sa môže Súdny dvor vyjadriť. V každom prípade má Súdny dvor dodržiavať a uplatňovať medzinárodné právo v rozsahu potrebnom na výklad alebo uplatňovanie práva Únie.
- 87 Pokiaľ ide o výhrady týkajúce sa nedostatku právomoci založené na jednej strane na skutočnosti, že skutočným predmetom sporu je výklad a uplatnenie medzinárodného práva, a na druhej strane na nedostatku právomoci Súdneho dvora rozhodovať o platnosti a účinkoch medzinárodnej zmluvy, ktorá nie je súčasťou práva Únie, Slovinská republika zdôrazňuje, že otázka platnosti rozhodcovskej zmluvy a platnosti právnych účinkov rozhodcovského rozsudku nie je predmetom sporu pred Súdny dvorom, nespadá do právomoci Súdneho dvora a v každom prípade už bola vyriešená čiastočným rozhodnutím z 30. júna 2016. Skutočnosť, že Chorvátska republika nesúhlasí so sporným rozhodcovským rozsudkom, nemôže znamenať, že existuje nevyriešený hraničný spor alebo že Súdny dvor má rozhodnúť o tejto už vyriešenej otázke.
- 88 Nakoniec Slovinská republika uvádza, že tvrdenie Chorvátskej republiky, podľa ktorého rozhodcovský rozsudok nie je priamo uplatniteľný, nespadá do preskúmania právomoci, ale do preskúmania veci samej. V každom prípade je toto tvrdenie nesprávne, pretože rozhodcovský rozsudok je podľa medzinárodného práva záväzný, a teda definitívne stanovuje hranicu medzi dvoma členskými štátmi.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 89 Treba pripomenúť, že podľa článku 259 prvého pododseku ZFEÚ „ak sa členský štát domnieva, že iný členský štát nesplnil povinnosť, ktorá vyplýva zo zmlúv, môže predložiť vec Súdnemu dvoru Európskej únie“.
- 90 V prejednávanej veci zo znenia žalobných návrhov vyplýva, že Slovinská republika zakladá svoju žalobu o nesplnenie povinnosti na tom, že si Chorvátska republika údajne nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú po prvé z článku 4 ods. 3 ZEÚ, po druhé z článku 2 ZEÚ, po tretie z článku 5 ods. 2 nariadenia č. 1380/2013 v spojení s prílohou I tohto nariadenia, po štvrté zo systému kontroly, inšpekcie a plnenia pravidiel stanovených nariadením č. 1224/2009 a vykonávacím nariadením č. 404/2011, po piate z článkov 4 a 17 Kódexu schengenských hraníc v spojení s článkom 13 kódexu, ako aj po šieste z článku 2 ods. 4 a článku 11 ods. 1 smernice 2014/89.
- 91 Ďalej treba pripomenúť, že Súdny dvor už v rámci žaloby o nesplnenie povinnosti rozhodol, že nemá právomoc vyjadrovať sa k výkladu medzinárodnej dohody uzavretej členskými štátmi, ktorej predmet úpravy nespadá do právomoci Únie, ani povinnosti, ktoré im z nej vyplývajú (pozri v tomto zmysle rozsudok z 30. septembra 2010, Komisia/Belgicko, C-132/09, EU:C:2010:562, bod 44).
- 92 Z tejto judikatúry vyplýva, že Súdny dvor nemá právomoc rozhodovať o žalobe o nesplnenie povinnosti podanej podľa článku 258 ZFEÚ alebo podľa článku 259 ZFEÚ, ak má porušenie ustanovení práva Únie, ktoré sa uplatňuje na podporu žaloby, akcesorický charakter vo vzťahu k údajnému porušeniu povinností vyplývajúcich z takejto dohody.
- 93 Na to, aby bolo možné presne posúdiť povahu a rozsah údajného nesplnenia povinností, treba žalobné návrhy vykladať v zmysle výhrad Slovinskej republiky uvedených v žalobných dôvodoch.
- 94 Z týchto dôvodov vyplýva, že Slovinská republika sa svojím prvým žalobným dôvodom založeným na porušení článku 2 ZEÚ domáha vyhlásenia, že Chorvátska republika tým, že jednostranne nesplnila záväzok prijatý počas procesu pristúpenia k Európskej únii dodržiavať budúci rozhodcovský rozsudok, hranicu určenú rozhodcovským rozsudkom, ako aj ostatné záväzky vyplývajúce z tohto rozsudku, odmieta rešpektovať hodnotu právneho štátu zakotvenú v tomto ustanovení, a preto porušuje zásady lojálnej spolupráce a *res iudicata*.
- 95 Druhým žalobným dôvodom založeným na porušení zásady lojálnej spolupráce zakotvenej v článku 4 ods. 3 ZEÚ Slovinská republika tvrdí, že Chorvátska republika tým, že odmieta uznať a rešpektovať hranicu určenú rozhodcovským rozsudkom, ohrozuje dosiahnutie cieľov Únie a bráni uplatňovaniu práva Únie, ktorého uplatňovanie závisí od určenia území členských štátov, na celom slovinskom území.
- 96 V treťom a štvrtom žalobnom dôvode Slovinská republika tvrdí, že Chorvátska republika tým, že nerešpektuje slovinské územie ani jeho hranice, tak ako boli stanovené rozhodcovským rozsudkom, porušuje právo Únie v oblasti spoločnej politiky rybného hospodárstva.
- 97 Pokiaľ ide konkrétne o tretí žalobný dôvod, Slovinská republika tvrdí, že Chorvátska republika tým, že spochybňuje hranicu určenú rozhodcovským rozsudkom a bráni vo vymedzení a používaní tejto hranice, porušuje výlučné práva Slovinskej republiky v jej teritoriálnych vodách, bráni jej v plnení povinností, ktoré jej vyplývajú z nariadenia č. 1380/2013, a jednostranným konaním predstavujúcim zjavné porušenie rozhodcovskej zmluvy bráni v uplatňovaní režimu prístupu do pobrežných vôd Chorvátska a Slovinska v rámci susedských vzťahov, ktorý bol zavedený týmto nariadením a ktorý sa na tieto dva členské štáty uplatňuje od 30. decembra 2017, to znamená odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom uplynula šesťmesačná lehota stanovená v článku 7 ods. 3 rozhodcovskej zmluvy na vykonanie rozhodcovského rozsudku.

- 98 Pokiaľ ide o štvrtý žalobný dôvod, Slovinská republika tvrdí, že Chorvátska republika porušuje systém kontroly Spoločenstva stanovený na zabezpečenie dodržiavania pravidiel spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva, ktorý bol zavedený nariadením č. 1224/2009 a vykonávacím nariadením č. 404/2011, keďže neskôr uvedený členský štát z dôvodu nedodržania spoločnej námornej hranice určenej rozhodcovským rozsudkom na jednej strane bráni Slovinskej republike plniť si povinnosti, ktoré jej vyplývajú z uvedeného systému kontroly, a na druhej strane protiprávne vykonáva v slovinských vodách práva, ktoré prináležia Slovinskej republike ako pobrežnému štátu.
- 99 Vo svojom piatom žalobnom dôvode Slovinská republika tvrdí, že vzhľadom na to, že hranica medzi Chorvátskou republikou a Slovinskou republikou určená rozhodcovským rozsudkom zostáva vonkajšou hranicou, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia Kódexu schengenských hraníc týkajúce sa vonkajších hraníc, Chorvátska republika porušuje povinnosť kontrolovať túto hranicu, ako aj povinnosť hraničného dozoru, ktorú jej ukladá uvedený kódex. Okrem toho si neplní povinnosť konať v úplnom súlade s príslušnými ustanoveniami uplatniteľného medzinárodného práva uvedeného kódexu, pretože odmieta uznať rozhodcovský rozsudok.
- 100 Vo svojom šiestom žalobnom dôvode Slovinská republika uvádza, že Chorvátska republika tým, že odmieta uznať rozhodcovský rozsudok, ktorý určil vymedzenie teritoriálnych vôd medzi týmito dvoma členskými štátmi, a najmä tým, že zahrнула slovinské teritoriálne vody do svojho námorného priestorového plánovania, porušuje smernicu 2014/89. Chorvátska republika tým zároveň znemožnila akúkoľvek spoluprácu stanovenú touto smernicou.
- 101 Z vyššie uvedeného vyplýva, že údajné porušenia primárneho práva Únie, na ktoré sa vzťahuje prvý a druhý žalobný dôvod, vyplývajú podľa samotnej Slovinskej republiky z údajného neplnenia si povinností Chorvátskou republikou, ktoré jej vyplývajú z rozhodcovskej zmluvy a rozhodcovského rozsudku vydaného na jej základe, najmä povinnosti dodržiavať hranicu určenú v uvedenom rozsudku. Rovnako tak aj údajné porušenia sekundárneho práva Únie, ktoré sú uvedené v treťom až šiestom žalobnom dôvode, sú založené na predpoklade, že pozemná a námorná hranica medzi Chorvátskou republikou a Slovinskou republikou bola určená v súlade s medzinárodným právom, konkrétne rozhodcovským rozsudkom. Odmietnutie vykonať tento rozsudok Chorvátskou republikou preto bráni Slovinskej republike v tom, aby na celom svojom území vykonávala dotknuté ustanovenia sekundárneho práva Únie, ako aj v tom, aby požívala práva, ktoré jej priznávajú tieto ustanovenia, a v morských oblastiach, ktoré sú predmetom sporu, bráni uplatňovaniu ustanovení sekundárneho práva Únie, ktoré odkazujú na úplné vykonanie rozhodcovského rozhodnutia vyplývajúceho z rozhodcovskej zmluvy.
- 102 V tejto súvislosti treba konštatovať, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný medzinárodným súdom zriadeným na základe dvojstrannej rozhodcovskej zmluvy podľa medzinárodného práva, ktorej predmet nespadá do oblastí právomoci Únie uvedených v článkoch 3 až 6 ZFEÚ a ktorých zmluvnou stranou nie je Európska únia. Je pravda, že Únia ponúkla dvom zmluvným stranám hraničného sporu svoje služby na účely jeho vyriešenia a predsedníctvo Rady podpísalo rozhodcovskú zmluvu v mene Únie ako svedok. Okrem toho existuje spojitosť medzi uzavretím tejto zmluvy a rozhodcovským konaním vedeným na jej základe a na druhej strane medzi rokovaniami a prístupím Chorvátskej republiky k Európskej únii. Takéto okolnosti však nepostačujú na to, aby sa rozhodcovská zmluva a rozhodcovské rozhodnutie považovali za neoddeliteľnú súčasť práva Únie.
- 103 Konkrétne skutočnosť, že bod 5 prílohy III aktu o prístupí doplnil body 11 a 12 do prílohy I nariadenia č. 2371/2002 a že poznámky pod čiarou, na ktoré sa tieto body odvolávajú, neutrálne odkazujú na rozhodcovský rozsudok vydaný na základe rozhodcovskej zmluvy na účely vymedzenia dátumu uplatniteľnosti režimu prístupu k pobrežným vodám Chorvátska a Slovinska v rámci susedských vzťahov, nie je možné vykladať v tom zmysle, že tento akt o prístupí zahrnul do práva Únie medzinárodné záväzky prijaté v rámci tejto zmluvy Chorvátskou republikou a Slovinskou republikou, najmä pokiaľ ide o povinnosť dodržiavať hranicu určenú týmto rozsudkom.

- 104 Z toho vyplýva, že údajné porušenia práva Únie majú akcesorický charakter vo vzťahu k údajnému nesplneniu povinností zo strany Chorvátskej republiky, ktoré pre ňu vyplývajú z dvojstrannej medzinárodnej zmluvy, ktorej zmluvnou stranou nie je Únia a ktorej predmet nespadá do oblasti právomoci Únie. Vzhľadom na to, že predmetom žaloby o nesplnenie povinnosti podanej podľa článku 259 ZFEÚ môže byť len nesplnenie povinností vyplývajúcich z práva Únie, nemá teda Súdny dvor, v súlade s tým, čo bolo uvedené v bodoch 91 a 92 tohto rozsudku, právomoc rozhodnúť v rámci prejednávanej žaloby o údajnom porušení povinností vyplývajúcich z rozhodcovskej zmluvy a rozhodcovského rozsudku, z ktorých vyplývajú žalobné dôvody Slovinskej republiky založené na údajnom porušení práva Únie.
- 105 V tomto zmysle treba tiež uviesť, že ak v Zmluvách neexistuje presnejšia definícia územia patriaceho pod zvrchovanosť každého členského štátu, prislúcha každému z členských štátov určiť rozsah a hranice tohto územia v súlade s pravidlami medzinárodného verejného práva (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. marca 2007, Aktiebolaget NN, C-111/05, EU:C:2007:195, bod 54). Územná pôsobnosť Zmlúv je totiž určená v zmysle článku 52 ZEÚ a článku 355 ZFEÚ odkazom na vnútroštátne územie. Článok 77 ods. 4 ZFEÚ okrem toho pripomína, že členské štáty majú právomoc rozhodovať o geografickom vymedzení ich hraníc v súlade s medzinárodným právom.
- 106 V prejednávanej veci článok 7 ods. 3 rozhodcovskej zmluvy stanovuje, že strany prijímú všetky potrebné opatrenia na vykonanie rozhodnutia, v prípade potreby aj zmeny vnútroštátnych právnych predpisov do šiestich mesiacov od prijatia tohto rozhodnutia. Poznámky pod čiarou k bodom 8 a 10 prílohy I nariadenia č. 1380/2013 ďalej uvádzajú, že pokiaľ ide o Chorvátsku republiku a Slovinskú republiku, režim prístupu do pobrežných vôd týchto členských štátov v rámci susedských vzťahov stanovený v prílohe I tohto nariadenia „sa začne uplatňovať odvtedy, ako sa v plnej miere vykoná [rozhodcovský rozsudok]“. Je pritom nepochybné, ako to v podstate uviedol generálny advokát v bode 164 svojich návrhov, že rozhodcovský rozsudok sa nevykoná.
- 107 Za týchto podmienok Súdnemu dvoru neprináleží, ak nemá prekročiť právomoci, ktoré mu boli zverené Zmluvami, a zasiahnuť do právomocí vyhradených členským štátom v oblasti geografického vymedzenia hraníc, aby v rámci prejednávanej žaloby podanej podľa článku 259 ZFEÚ preskúmal rozlohu a hranice územia Chorvátskej republiky a Slovinskej republiky tým, že priamo uplatní hranicu určenú rozhodcovským rozsudkom s cieľom overiť vecnú správnosť porušenia dotknutých ustanovení práva Únie.
- 108 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba konštatovať, že Súdny dvor nemá právomoc rozhodnúť o prejednávanej žalobe o nesplnenie povinnosti.
- 109 Týmto záverom nie je dotknutá žiadna povinnosť, ktorá pre každý z týchto dvoch dotknutých členských štátov v rámci ich vzájomných vzťahov, ale tiež voči Únii a ostatným členským štátom, vyplýva z článku 4 ods. 3 ZEÚ lojálne spolupracovať na dosiahnutí konečného právneho riešenia podľa medzinárodného práva, ako to požaduje akt o pristúpení, ktorý zabezpečuje účinné a neobmedzené uplatňovanie práva Únie v dotknutých oblastiach a na ukončení ich sporu jedným alebo druhým spôsobom urovnania tohto sporu, vrátane prípadného predloženia tohto sporu Súdnemu dvoru na základe dohody strán podľa článku 273 ZFEÚ.

O trovách

- 110 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 111 Keďže Chorvátska republika navrhla zaviazat Slovinskú republiku na náhradu trov konania a Slovinská republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

- 1. Interný pracovný dokument Európskej komisie týkajúci sa stanoviska jej právnej služby uvedený na stranách 38 až 45 prílohy C.2 odpovede Slovinskej republiky na námietku neprípustnosti je vyňatý zo spisu vo veci C-457/18.**
- 2. Súdny dvor Európskej únie nemá právomoc rozhodnúť o žalobe Slovinskej republiky podanej na základe článku 259 ZFEÚ vo veci C-457/18.**
- 3. Slovinská republika je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy